

[Domovská Stránka](#) > ... > [Podanie Na Súd](#) > [Kde a Ako](#) > [Zákony Ktovej Krajiny Platia?](#) > Sweden

Zákony ktorej krajiny platia?

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Švédsko

1 Pramene platných noriem

1.1 Vnútroštátne normy

Medzinárodné právo súkromné je v súčasnosti do veľkej miery regulované právnymi predpismi EÚ. Švédske vnútroštátne pravidlá pre túto oblasť sú stanovené štatutárnym právom a judikatúrou. Právne predpisy sú zamerané najmä na uplatnenie medzinárodných dohovorov, ktorých je Švédsko zmluvnou stranou. Hlavné právne predpisy v tejto oblasti sú tieto:

Manželstvo a deti

- oddiely 4 a 6 kapitoly 3 zákona (1904:26, s. 1) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva a poručníctva (*lagen om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap*) (ďalej len „IÄL“),
- oddiely 9, 12 a 13 vyhlášky (1931:429) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva, osvojenia a poručníctva (*förordningen om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap*) (ďalej len „NÄF“),
- oddiel 3 zákona (2018:1289) o osvojení v medzinárodných situáciách (*lagen om adoption i internationella situationer*),
- oddiely 2, 3, 3a, 5, 5a, 6 a 6a zákona (1985:367) o medzinárodných otázkach týkajúcich sa otcovstva (*lagen om internationella faderskapsfrågor*) (ďalej len „IFL“),
- nariadenie Rady (EÚ) 2016/1103 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov,
- nariadenie Rady (EÚ) 2016/1104 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev,
- zákon (2019:234) o majetkových vzťahoch medzi manželmi alebo druhmi v medzinárodných situáciách (*lagen om makars och sambors förmögenhetsförhållanden i internationella situationer*),
- oddiel 1 zákona (2012:318) o Haagskom dohovore z roku 1996 (*lagen om 1996 års Haagkonvention*) a články 15 – 22 dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa uzatvoreného v Haagu 19. októbra 1996 (ďalej len „Haagsky dohovor z roku 1996“),
- článok 15 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (ďalej len „Nariadenie o vyživovacej povinnosti“) a Haagsky protokol z roku 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť,

Dedičstvo

- články 20 – 38 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve,

Zmluvy a nákupy

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (ďalej len „*nariadenie Rím I*“),
- oddiely 79 – 87 zákona o zmenkách (*växellagen*) (1932:130),
- oddiely 58 – 65 zákona o šekoch (*checklagen*) (1932:131),
- zákon (1964:528) o rozhodnom práve pre predaj tovaru (*lagen om tillämplig lag beträffande köp av lösa saker*) (ďalej len „*IKL*“),
- oddiely 25a, 31a a 42a zákona (1976:580) o spolurozhodovaní na pracovisku (*lagen om medbestämmande i arbetslivet*) (ďalej len „*MBL*“),
- zákon (1993:645) o rozhodnom práve pre niektoré poisťné zmluvy (*lagen om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal*),
- oddiel 4 kapitoly 13 a oddiel 2 kapitoly 14 zákonníka o lodnej doprave (*sjölagen*) (1994:1009),
- oddiel 14 zákona o spotrebiteľských zmluvách (1994:1512) (*lagen om avtalsvillkor i konsumentförhållanden*),
- oddiel 4 kapitoly 1 zákona (2011:914) o ochrane spotrebiteľa v rámci dohôd týkajúcich sa časovo vymedzeného používania ubytovacích zariadení alebo dlhodobých dovolenkových produktov (*lagen om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt*),
- oddiel 14 kapitoly 3 zákona (2005:59) o zmluvách uzavretých na diaľku a dohodách o predaji na diaľku (*lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler*),
- oddiel 48 zákona o predaji spotrebného tovaru (*konsumentköplagen*) (1990:932),

Náhrada ujmy

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (ďalej len „*nariadenie Rím II*“),
- oddiely 8, 14 a 38 zákona o ujme spôsobenej v rámci cestnej premávky (*trafikskadelagen*) (1975:1410),
- oddiel 1 zákona (1972:114) týkajúci sa dohovoru z 9. februára 1972 medzi Švédskom a Nórskom o pasení sobov (*lagen med anledning av konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning*),
- oddiel 1 zákona (1974:268) týkajúci sa dohovoru o ochrane životného prostredia z 19. februára 1974 medzi Dánskom, Fínskom, Nórskom a Švédskom (*lagen med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige*),

Právo týkajúce sa platobnej neschopnosti

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (ďalej len „*Nariadenie o platobnej neschopnosti z roku 2015*“),
- oddiely 1, 3 a 5 – 8 zákona (1934:67), ktorým sa stanovujú pravidlá týkajúce sa platobnej neschopnosti v súvislosti s majetkom v Dánsku, Fínsku, na Islande a v Nórsku (*lag med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge*),
- oddiely 1, 4 – 9a 13 zákona (1934:68) týkajúceho sa účinkov platobnej neschopnosti, ktorá nastala v Dánsku,

Fínsku, na Islande a v Nórsku (*lag om verkan av konkurs, som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge*),

- oddiely 1, 3 – 8 a 12 zákona (1981:6) o platobnej neschopnosti v súvislosti s majetkom v inej severskej krajine (*lag om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land*),
- oddiely 1, 4 – 9, 13 a 14 zákona (1981:7) o účinkoch platobnej neschopnosti, ktorá nastala v inej severskej krajine (*lag om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land*).

1.2 Mnohostranné medzinárodné dohovory

Švédsko je zmluvnou stranou ďalej uvedených mnohostranných medzinárodných dohovorov, ktorými sa stanovujú pravidlá určenia rozhodného práva. Keďže Švédsko uplatňuje dualistický prístup k medzinárodným zmluvám, do švédskeho vnútroštátneho práva sa transponovali aj tieto mnohostranné dohovory. Pozri vyššie.

Spoločnosť národov

- Dohovor z roku 1930 o urovnaní niektorých kolízií právnych poriadkov v súvislosti so zmenkami a dlžobnými úpismi,
- Dohovor z roku 1931 o urovnaní niektorých kolízií právnych poriadkov v súvislosti so šekmi,

Haagska konferencia medzinárodného práva súkromného

- Dohovor z roku 1955 o rozhodnom práve pre medzinárodnú kúpu tovaru,
- Dohovor z roku 1961 o rozhodnom práve pre formu závetov,
- Dohovor z roku 1996 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa,
- Haagsky protokol z roku 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť,

Európska únia

- *Rímsky dohovor z roku 1980 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (tento dohovor sa nahrádza nariadením Rím I týkajúcim sa zmlúv, ktoré nadobudli účinnosť 17. decembra 2009 alebo neskôr),*

Dohovory medzi severskými krajinami

- Dohovor z roku 1931 medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom, ktorým sa stanovujú pravidlá medzinárodného práva súkromného v súvislosti s manželstvom, osvojením a poručníctvom (naposledy zmenený dohovorom o zmene z roku 2006),
- Dohovor z roku 1933 medzi Švédskom, Dánskom, Fínskom, Islandom a Nórskom o platobnej neschopnosti (ďalej len „*Dohovor severských krajín o platobnej neschopnosti*“),
- Dohovor z roku 1934 medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom o dedení, závetoch a správe dedičstva (naposledy zmenený dohovorom o zmene z roku 2012),
- Dohovor z roku 1974 o ochrane životného prostredia medzi Dánskom, Fínskom, Nórskom a Švédskom.

1.3 Hlavné dvojstranné dohovory

- Dohovor z roku 1972 medzi Švédskom a Nórskom o pasení sobov (*1972 års konvention mellan Sverige och Norge om renbetning*).

2 Uplatňovanie kolíznych noriem

2.1 Povinnosť sudcu uplatniť kolízne normy z vlastnej iniciatívy

Vo všeobecnosti, ak má spor medzinárodné súvislosti, súd by sa mal z vlastnej iniciatívy zaoberať otázkou, ktoré

právo sa uplatňuje. Niekoľko pravidiel švédskeho medzinárodného práva súkromného stanovuje, že sa musí rešpektovať voľba rozhodného práva zmluvných strán vo veciach týkajúcich sa dohody. Ak je spor možné riešiť mimosúdny urovnaním, je tiež možné, aby sa zmluvné strany dohodli na rozhodnom práve počas posudzovania sporu na súde. Ak sa vec týka právneho vzťahu, pre ktorý je podľa švédskeho vnútroštátneho práva povolené zmierovacie konanie, súd by mal schváliť jednomyselné vyhlásenie o podriadenosti švédskemu právu za predpokladu, že existuje súvislosť so Švédskom (pozri archív nových zákonov (NJA) z roku 2017, s. 168).

2.2 Spätný odkaz

V rámci švédskeho medzinárodného práva súkromného sa vo všeobecnosti neakceptuje doktrína spätného a ďalšieho odkazu. V oddiele 79 ods. 2 zákona o zmenkách a v oddiele 58 ods. 2 zákona o šekoch sa však poskytuje výnimka v súvislosti so spôsobilosťou cudzincov vstupovať do transakcií týkajúcich sa zmeniek a šekov. Dôvodom je, že tieto ustanovenia sú založené na medzinárodných dohovoroch. Ďalšia výnimka je stanovená v oddiele 9 ods. 2 zákona (1981:7) o účinkoch platobnej neschopnosti, ktorá nastala v inej severskej krajine. Napokon, pokiaľ ide o platnosť manželstva, spätný a ďalší odkaz sa uznáva v oddiele 1 ods. 7 kapitoly 1 zákona (1904:26, s. 1) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva a poručníctva.

2.3 Zmena kolízneho kritéria

Neexistujú všeobecné pravidlá, ktorými sa upravuje účinok zmeny kolízneho kritéria. Napríklad nariadenia Európskej únie o majetkových režimoch manželov a registrovaných partnerov sú založené na zásade nemennosti. Znamená to, že rozhodné právo určené pre kolízne kritérium, ktoré existovalo v čase uzavretia manželstva alebo registrácie partnerstva, sa zmení len výnimočne a na základe žiadosti za určitých podmienok stanovených v príslušnom nariadení Európskej únie.

Na druhej strane sa na majetkové režimy manželov v kontextoch severských krajín uplatňuje zásada premenlivosti. Znamená to, že ak manželia neuzatvorili platnú dohodu o voľbe rozhodného práva a ak majú následne obaja manželia domicil v inej severskej krajine a žijú v nej aspoň dva roky, uplatní sa namiesto toho právo tejto krajiny. Ak však mali obaja manželia v tejto krajine domicil už počas manželstva alebo ak sú obaja štátnymi príslušníkmi tejto krajiny, uplatní sa právo tejto krajiny, a to od momentu, keď tam začali bývať. Rovnaká zásada sa uplatňuje aj v prípade spoluzitia. (Pozri oddiel 9 kapitoly 3 a oddiel 6 kapitoly 5 zákona o majetkových vzťahoch medzi manželmi alebo druhmi v medzinárodných situáciách.)

2.4 Výnimky z obvyklého použitia kolíznych noriem

Všeobecne akceptovanou zásadou švédskeho medzinárodného práva súkromného je, že ustanovenie cudzieho právneho poriadku by sa nemalo uplatniť v prípade, ak by bolo jeho uplatnenie zjavne nezlučiteľné so základnými zásadami právneho systému vo Švédsku. Ustanovenia v tomto zmysle možno nájsť v mnohých právnych predpisoch medzinárodného práva súkromného, na základe čoho však nemožno usudzovať, že by obmedzenie z dôvodu verejného poriadku muselo mať základ v právnych predpisoch. Doposiaľ bolo vynesených veľmi málo rozsudkov, v ktorých sa uznalo, že cudzí právny predpis nemožno uplatniť z dôvodu verejného poriadku.

Určenie medzinárodne záväzných pravidiel švédskeho práva je zvyčajne úlohou justície.

2.5 Zistenie obsahu cudzieho práva

Ak súd zistí, že rozhodným právom je cudzie právo, pričom nepozná jeho hmotné ustanovenia, môže zvoliť jednu z týchto dvoch možností. Súd buď vykoná vyšetrovanie sám, alebo požiada stranu, aby predložila potrebné informácie. Výber konkrétnej alternatívy je otázkou účelnosti. Ak sa súd rozhodne preskúmať záležitosť sám, môže požiadať o pomoc ministerstvo spravodlivosti. Vo všeobecnosti hrá súd aktívnejšiu úlohu v konaniach, v ktorých môže rozhodnúť len súd; v konaniach, v ktorých môžu strany dosiahnuť urovnanie sporu samy medzi sebou, môže súd nechať vyšetrovanie z väčšej časti na strany.

3 Kolízne normy

3.1 Zmluvné záväzky a právne úkony

Švédsko je zmluvnou stranou rímskeho dohovoru z roku 1980 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky.

V niektorých oblastiach sa uplatňujú osobitné pravidlá týkajúce sa výberu práva. Vo vzťahu k zmluvám, ktoré nadobudli účinnosť 17. decembra 2009 alebo neskôr, bol tento dohovor nahradený nariadením Rím I.

Dohody týkajúce sa predaja tovaru sa upravujú zákonom (1964:528) o rozhodnom práve pre predaj tovaru, ktorým sa do švédskeho práva transponoval Haagsky dohovor z roku 1955 o rozhodnom práve pre medzinárodnú kúpu tovaru. Tento zákon má prednosť pred pravidlami nariadenia Rím I. Nevzťahuje sa však na spotrebiteľské zmluvy. V oddiele 3 zákona sa umožňuje, aby kupujúci a predávajúci určili rozhodné právo dohodou. V oddiele 4 sa uvádza, že ak si strany nezvolili rozhodné právo, uplatní sa právo štátu domicilu predávajúceho. Existujú výnimky z tohto pravidla, ak predávajúci prijal objednávku v krajine domicilu kupujúceho a v prípade nákupov na burze alebo prostredníctvom aukcie.

Ďalšia výnimka z pravidiel nariadenia Rím I sa týka niektorých spotrebiteľských zmlúv. Existujú osobitné pravidlá zamerané na ochranu spotrebiteľov pred doložkami o voľbe rozhodného práva, a to v oddiele 48 zákona o predaji spotrebného tovaru (1990:932), oddiele 14 zákona o spotrebiteľských zmluvách (1994:1512), oddiele 4 kapitoly 1 zákona (2011:914) o ochrane spotrebiteľa v rámci dohôd týkajúcich sa časovo vymedzeného používania ubytovacích zariadení alebo dlhodobých dovolenkových produktov a v oddiele 14 kapitoly 3 zákona (2005:59) o zmluvách uzavretých na diaľku a dohodách o predaji na diaľku. Na základe týchto ustanovení sa za niektorých okolností musí použiť právo členského štátu EHP, a to v prípade, ak umožňuje lepšiu ochranu spotrebiteľa.

V oddieloch 79 - 87 zákona o zmenkách (1932:130) a v oddieloch 58 - 65 zákona o šekoch (1932:131) sa stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa zmeniek a šekov. Tieto pravidlá sú založené na Ženevskom dohovore z roku 1930 o urovnaní niektorých kolízií právnych poriadkov v súvislosti so zmenkami a dlžobnými úpismi a na Ženevskom dohovore z roku 1931 o urovnaní niektorých kolízií právnych poriadkov v súvislosti so šekmi.

Niektoré zmluvy o poistení hmotnej zodpovednosti sa upravujú zákonom (1993:645) o rozhodnom práve pre niektoré poisťovacie zmluvy.

3.2 Mimozmluvné záväzky

Otázka rozhodného práva pre mimozmluvné záväzky sa upravuje v nariadení Rím II.

3.3 Osobný štatút, jeho aspekty týkajúce sa občianskeho štatútu (meno, bydlisko, spôsobilosť)

Vo švédskom medzinárodnom práve súkromnom je rozhodujúcim kolíznym kritériom na určenie osobného postavenia tradične štátna príslušnosť. V súčasnosti však existuje pomerne veľa prípadov, v ktorých sa ako hlavné kolízne kritérium uplatnil domicil namiesto štátnej príslušnosti, je preto otázne, či ešte možno hovoriť o jedinom hlavnom kolíznom kritériu pre osobné postavenie. Vo švédskom medzinárodnom práve súkromnom sa osobné postavenie chápe hlavne tak, že sa týka právnej spôsobilosti a mena osoby.

V zmysle oddielu 1 kapitoly 1 zákona (1904:26, s. 1) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva a poručníctva sa spôsobilosť uzatvoriť manželstvo pred švédskym orgánom v zásade musí určiť v súlade so švédskym právom, ak je jedna zo strán švédskym štátnym príslušníkom alebo má vo Švédsku domicil. Podobné pravidlá sa uplatňujú v rámci severských krajín v zmysle oddielu 1 vyhlášky (1931:429) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva, osvojenia a poručníctva.

Kapitoly 4 a 5 zákona (1904:26, s. 1) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva a poručníctva a oddiely 14 - 21a vyhlášky (1931:429) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva, osvojenia a poručníctva obsahujú osobitné pravidlá v oblasti poručníctva a opatrovníctva.

Otázka rozhodného práva pre spôsobilosť uzatvárať zmluvy je čiastočne upravená v článku 13 nariadenia Rím I. Spôsobilosť vstupovať do transakcií zahŕňajúcich zmenky alebo šeky sa upravuje osobitnými pravidlami stanovenými v oddiele 79 zákona o zmenkách a v oddiele 58 zákona o šekoch.

V oddiele 3 kapitoly 11 súdneho poriadku (*rättegångsbalken*) je uvedené osobitné pravidlo týkajúce sa spôsobilosti žalovať a byť žalovaný, pričom v zmysle tohto pravidla cudzinec, ktorý vo svojej krajine nie je schopný viesť súdne konanie, môže viesť takéto konanie vo Švédsku, ak má spôsobilosť podľa švédskeho práva.

V rámci švédskeho medzinárodného práva súkromného patria otázky mena do oblasti osobného postavenia. Znamená to napríklad, že ak si jeden z manželov vezme meno druhého manžela, neklasifikuje sa to ako záležitosť právnych účinkov manželstva v osobnej sfére. Podľa oddielu 31 zákona (2016:1013) o osobných menách (*lagen om personnamn*) sa tento zákon nevzťahuje na švédskych štátnych príslušníkov, ktorí majú domicil v Dánsku, Nórsku alebo Fínsku. *A contrario* možno dospieť k záveru, že sa vzťahuje na švédskych štátnych príslušníkov na iných miestach. Podľa oddielu 32 sa tento zákon môže vzťahovať aj na cudzích štátnych príslušníkov, ktorí majú domicil vo Švédsku.

3.4 Vznik vzťahu rodič – dieťa vrátane adopcie

V rámci švédskeho hmotného práva sa nerozlišuje medzi manželskými a nemanželskými deťmi a švédske medzinárodné právo súkromné nemá osobitné kolízne normy na určenie toho, či sa dieťa považuje za narodené v manželstve alebo mimo manželstva, alebo či dieťa možno uznať za manželské.

Pokiaľ ide o rozhodné právo pre určenie otcovstva, existujú rozdielne pravidlá týkajúce sa domnienky otcovstva a určenia otcovstva súdom. Domnienka otcovstva sa riadi oddielom 2 zákona (1985:367) o medzinárodných otázkach týkajúcich sa otcovstva. Podľa tohto ustanovenia sa muž, ktorý je alebo bol ženatý s matkou dieťaťa, považuje za otca tohto dieťaťa, ak je to dôsledkom práva štátu, v ktorom má dieťa domicil pri narodení, alebo v prípade, ak sa podľa tohto práva za otca nepovažuje žiadna osoba, ak je to dôsledkom práva štátu, ktorého štátnym príslušníkom sa dieťa stalo pri narodení. Ak však malo dieťa pri narodení vo Švédsku domicil, o tejto otázke sa bude vždy rozhodovať v súlade so švédskym právom. Ak má otcovstvo určiť súd, uplatní sa spravidla právo štátu, v ktorom malo dieťa domicil v čase rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa oddielu 3 zákona (2018:1289) o osvojení v medzinárodných situáciách, musí švédsky súd, ktorý posudzuje žiadosť o osvojenie, uplatniť švédske právo.

Rozhodnutie o adopcii uskutočnené v zahraničí platné vo Švédsku má rovnaké právne účinky ako švédske rozhodnutie o adopcii.

Otázka rozhodného práva pre výživné na dieťa sa riadi Haagskym protokolom z roku 2007 o rozhodnom práve pre vyživovacie povinnosti. Všeobecným pravidlom je, že vyživovacie povinnosti sa riadia právom štátu, v ktorom má dieťa domicil. Ak dieťa nemôže získať výživné od strany, ktorá má v súlade s uvedeným právom vyživovacie povinnosti, musí sa uplatniť právo štátu, v ktorom sídli súd. Ak dieťa nemôže získať výživné od strany, ktorá má v súlade s jedným z uvedených práv vyživovacie povinnosti, a obe strany sú občanmi toho istého štátu, musí sa uplatniť právo daného štátu.

3.5 Manželstvo, nemanželské páry, partnerstvá, rozvod, súdna rozluka, vyživovacia povinnosť

Informácie o spôsobilosti uzatvoriť manželstvo sú uvedené v bode 3.3. Manželstvo sa vo všeobecnosti považuje za platné z hľadiska formy, ak je platné v krajine, v ktorej bolo uzatvorené; pozri oddiel 7 kapitoly 1 zákona (1904:26, s. 1) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva a opatrovnictva.

Právne účinky manželstva možno rozdeliť na dve hlavné kategórie: účinky v osobnej oblasti a účinky týkajúce sa majetku manželov (pozri bod 3.6.). Hlavným právnym účinkom manželstva v osobnej oblasti je, že manželia majú vzájomnú vyživovacie povinnosti. Vo švédskom medzinárodnom práve súkromnom sa otázky týkajúce sa nároku manželov dedič, nadobudnutia mena manžela či ich vyživovacej povinnosti voči deťom druhého manžela nepovažujú za právne účinky manželstva a rozhodné právo sa určuje na základe kolíznych noriem upravujúcich dedičstvo, osobné mená a pod..

Otázka rozhodného práva pre výživné na manžela sa upravuje Haagskym protokolom z roku 2007 o rozhodnom práve pre vyživovacie povinnosti. Všeobecným pravidlom je, že vyživovacia povinnosť sa riadi právom štátu, kde má strana s vyživovacou povinnosťou domicil. Ak jeden z manželov namieta proti uplatneniu tohto práva a právo iného štátu má užšiu súvislosť s manželstvom (najmä v prípade práva štátu, kde mali manželia posledný spoločný domicil), musí sa uplatniť právo tohto iného štátu.

Pokiaľ ide o rozvod, v oddiele 4 ods. 1 kapitoly 3 zákona (1904:26, s. 1) o niektorých medzinárodných právnych vzťahoch týkajúcich sa manželstva a opatrovnictva sa stanovuje, že švédske súdy musia uplatňovať švédske právo. V oddiele 4 ods. 2 sa poskytuje výnimka v prípade, ak sú obaja manželia cudzí štátni príslušníci a ani

jeden z nich nemá domicil vo Švédsku v trvaní aspoň jedného roka.

Vo švédskom hmotnom práve nie sú zakotvené právne inštitúty rozluky či anulovania manželstva. Pravidlá upravujúce rozdelenie majetku po rozluke sú stanovené v oddiele 6 kapitoly 2 a oddiele 13 kapitoly 3 zákona (2019:234) o majetkových vzťahoch medzi manželmi alebo druhmi v medzinárodných situáciách.

3.6 Majetkové vzťahy medzi manželmi

Otázky týkajúce sa rozhodného práva pre majetkové režimy manželov sa riadia ustanoveniami kapitoly III nariadenia Rady (EÚ) 2016/1103 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov. V kapitole III nariadenia Rady (EÚ) 2016/1104 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev, sú uvedené podobné pravidlá týkajúce sa registrovaných partnerstiev. Kapitola 2 zákona (2019:234) o majetkových vzťahoch medzi manželmi alebo druhmi v medzinárodných situáciách obsahuje ustanovenia, ktoré dopĺňajú nariadenia Európskej únie (pozri okrem iného oddiely 4 a 5 kapitoly 2).

Existujú osobitné ustanovenia o rozhodnom práve pre majetkové režimy manželov v kontexte severských krajín v kapitole 3 zákona (2019:234) o majetkových vzťahoch medzi manželmi alebo druhmi v medzinárodných situáciách (pozri okrem iného oddiely 8 - 11 kapitoly 3).

3.7 Závety a dedičstvo

Otázka kolízie právnych poriadkov v oblasti dedenia zo závetov a dedenia zo zákona sa upravuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve. Kolízne normy zakotvené v tomto nariadení sa uplatňujú bez ohľadu na to, či ide o medzinárodnú súvislosť s členským štátom alebo s akýmkoľvek iným štátom.

Existujú však osobitné ustanovenia týkajúce sa platnosti závetu z hľadiska formy podľa oddielu 3 kapitoly 2 zákona (2015:417) o dedení v medzinárodných situáciách (*lagen om arv i internationella situationer*), ktorými sa do švédskeho práva transponuje Haagsky dohovor z roku 1961 o rozhodnom práve pre formu závetov. Závet sa musí považovať za platný z hľadiska formy, ak je v súlade s právom miesta, v ktorom ho závetca vyhotovil, alebo miesta, v ktorom mal závetca domicil alebo ktorého bol štátnym príslušníkom buď v čase vyhotovenia závetu, alebo v čase smrti. Naloženie s nehnuteľnosťou v závete sa tiež musí považovať za platné z hľadiska formy, ak je v súlade s požiadavkami na formu podľa práva miesta, v ktorom sa nehnuteľnosť nachádza. Rovnaké pravidlá sa vzťahujú aj na zrušenie závetu. Zrušenie sa musí považovať za platné aj v prípade, ak je z hľadiska formy v súlade s požiadavkami práva, v zmysle ktorého bol závet platný z hľadiska formy.

3.8 Nehnuteľnosti

V majetkovom práve sú obsiahnuté kodifikované kolízne normy len pre isté prípady týkajúce sa lodí a lietadiel, finančných nástrojov a nezákonne odstránených predmetov kultúrnej hodnoty a určité situácie, ktoré sú upravené Dohovorom severských krajín o platobnej neschopnosti a nariadením o konkurznom konaní.

Účinky v majetkovom práve, napríklad v prípade kúpy hnutel'ného alebo nehnuteľného majetku alebo hypotekárneho úveru na takýto majetok, sa musia určiť v súlade s právom krajiny, v ktorej sa príslušný majetok nachádza v čase kúpy alebo hypotekárneho úveru. Týmto právom sa bude určovať povaha akýchkoľvek vlastníckych práv, spôsob vzniku a zániku akýchkoľvek vlastníckych práv, formálne požiadavky, ktoré sa môžu uplatňovať, a práva, ktoré sa tretím stranám priznávajú v rámci vlastníckeho práva.

Pokiaľ ide o zahraničné záložné práva, v judikatúre sa stanovuje, že v prípade, ak predávajúci v čase vzniku záložného práva vedel, že majetok sa má presunúť do Švédska (a záložné právo nie je vo Švédsku platné), predávajúci by mal namiesto toho získať zábezpeku, ktorá by spĺňala požiadavky švédskeho práva. Zahraničné záložné právo by navyše nemalo nadobudnúť právny účinok, ak od presunu majetku do Švédska uplynul určitý čas. V týchto prípadoch zahraničný veriteľ mal čas buď získať novú zábezpeku, alebo dlh vymôcť.

3.9 Platobná neschopnosť

V nariadení o konkurznom konaní z roku 2015 sa stanovujú pravidlá, ktorými sa upravuje rozhodné právo vo vzťahu k iným členským štátom Európskej únie (okrem Dánska).

Pokiaľ ide o severské krajiny, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie o konkurznom konaní z roku 2015, existujú osobitné ustanovenia týkajúce sa rozhodného práva založené na Dohovore severských krajín o platobnej neschopnosti z roku 1933, ktoré boli do švédskeho práva transponované právnym predpisom v roku 1981 (vo vzťahu k Islandu však platia pravidlá starších právnych predpisov z roku 1934). Všeobecným pravidlom zakotveným v Dohovore severských krajín o platobnej neschopnosti je, že insolvenčné konanie v zmluvnom štáte (v krajine, v ktorej insolvenčné konanie prebieha) musí tiež zahŕňať majetok patriaci dlžníkovi, ktorý sa nachádza v inom zmluvnom štáte. Vo všeobecnosti sa právo krajiny, v ktorej prebieha insolvenčné konanie, musí uplatňovať vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, ako je napríklad právo dlžníka mať kontrolu nad svojím majetkom a nad tým, čo sa má zahrnúť do konkurznej podstaty.

Väčšina švédskych medzinárodných právnych predpisov týkajúcich sa platobnej neschopnosti nie je na rozdiel od uvedených pravidiel stanovená v právnych predpisoch. Základným predpokladom je, že sa uplatňuje právo krajiny, v ktorej prebieha insolvenčné konanie (*lex fori concursus*). To okrem iného znamená, že v prípade platobnej neschopnosti vo Švédsku sa švédske právo bude uplatňovať na samotné konanie, ako aj na všetky ostatné záležitosti týkajúce sa právnych predpisov o platobnej neschopnosti.

■ Posledná aktualizácia: 30/03/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.